

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař měrny
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swérnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty
Duši daty,
Wotpođń ty.

Z njebjes mana
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Klě Bóh poda,
Wokřew ćel
F.

↳ Sserbske njedželske lopjeno. ↲

Wudawa so kóždu sobotu w Smolerjez knihicziščezěni w Budyschinje a je tam sa šchwórtlětnu pschedplatu 40 pj. dostacž.

5. njedžela po tsjoch kralach.

Čzech. 33, 11.

Tak wěrnje hač ja žiwj bjm, praji tón Knjes Knjes; ja nimam spodobanje na bjmjerczi bjesbóžneho, ale so by so bjesbóžny wobrocził wot bwojeho pucza a by žiwj byl. Wobroczeće so, wobroczeće so wot bwojich tsjoch puczow; čzechodla čzechce wumrjecž, wy i Israelskeho doma?

Kónz bjesbóžneho je bjmjercž. — Čłowjetojo drje wschitzy wumru, — prawi a njeprawi, pobožni a bjesbóžni. Hdyž je jich čzaš pschischoł, woni wotšal čzahnu. Duscha wustupi i brachneje hěty, čžělo khowa so do rowa — a wscho, sčtož je bylo, ma bwoj kónz. Sčto, ma sawěrnje wschitko bwoj kónz? Lazaruš wumrje a bohaty muž tež wumrje. Ale je i tym ta historija wobsamkujena? Ně, nam so dale powjeda: jedyn bu nješeny do Abrahamoweho klina a druzi bu štorčeny do hele a čzwile. W čzahnej bjmjerczi nima wschitko bwoj kónz. Wjele jich je, kiž bychu rad widželi, so by w rowje sabyte a i rowom pschikryte bylo wschitko jich šte waschnje a žiwjenje. Ale čłowjekam je postajene wumrjecž, a potom budjenje, w kotrymž tón Knjes da kóždemu, sčtož je sašlužil — pobožnemu žiwjenje, bjmjercž bjesbóžnemu.

„Bóh pak nima spodobanje na bjmjerczi bjesbóžneho.“ Semu je wutrobnje žel, hdyž dyrbi hrěšnika sašbudzić a satamacž. Wótreho čłowjeka měra je kopata se škosću, ale Bóh se sčječpliwosću na njeho hlada, woczakuj, nje-

budže-li so čłowjek tola hiščeje wot šleho wotwobroczičž. Hdy bychmy my čłowjetojo budzić bmełi, dawno bychmy štemu i prawdu šaplacžili, ale wón, tón Knjes, da bwojemu kónzu škhadžecž nad šlymi a dobrymi a dawa desčezowacž nad prawymi a njeprawymi. Čěto wot lěta wón pschikhadža a pyta plody na figowym sčtomje. Kał wjele lět je wón tež i tebi pschikhadžał a plody pytał, — a sčto je namakał? — „Worubaj jón; sčto wón semju šadžewa?“ by tež wo tebi prajicž dyrbjał, a tola šako jene lěto a hiščeje jene lěto čže wón sčtom štejo wostajicž, pschezo i nowa woczakuj, hač po čzahnu plody nješchinješe.

„Bóh nima spodobanje na bjmjerczi bjesbóžneho.“ Haj šamo, hdyž šu so hižom jeho budjenja šapoczale, čže wón tež w pošlednjej hodzinje bwojemu hněwej wobaracž, — je-li so so šly wobroczi wot bwojeho šleho pucza.

Kajke bě to trachne šudnistwo, jako bě Bóh tón Knjes Israelski lud do ruki nješchecželow podal, tak so bu i nješchecželstej pschemozu wótzny kraj šapuscženy, wscho wobydleštwo wutupjene, šwjate město powrocžene a šwjaty templ i wohnjom špaleny — a niz i tutej šrudobu hiščeje došć — ně, so buchu šbytki luda, kiž běchu so psched wohnjom a psched mjeczom wukhowale, daloko do zušby wotwjedžene. Israelski lud widžesche bwoj kónz psched woczomaj. „Wty šhinjemy, kał móžemy dha žiwi byčž“, tajke bě štyšne žalosćenje njesbožowneho luda. Šana pomoz njebě po čłowškej myšli. — Israelski lud bě na wěczne

šhubjenu, wot Boha šašudženu, šastorcženu a šanicženu. Ale hlaj, Bóh tón šnješ da šwojemu ludej prajicž: Čžehodla čžecž wumrjecž, wy š šraelskeho doma? — Ša nimam špodobanje na šmjercži bjesbóžneho, ale šo by šo bjesbóžny wobrocžil wot šwojeho pucža a by žiwy byl. — „Wobrocžecž šo, wobrocžecž šo wot šwojich šlych pucžow.“ — Bože šudništwu dyrbi pščeštacž, je-li šo lud pokutu čžini. A prěnju krocžel do pokuty bē lud š tym čžinič, šo šwoje hrěchi a šawinowanje pššnawšče a šo jich wušnawšče. Tutemu ludu dyrbješče šo wot Boha pomoz a wukhowanje doštacž.

Tajke šbože tež tebi pščejemy, ty ludo našcheho wótžneho kraja. Abo njetrjebašch ty žaneho bójškeho šmiljenja? — O ty mašch čžecž, ty mašch wšchē čžafne wěžy a wšchē šwětne kubla. Ale njewidžišch: čžim bóle twoja krašnosčž wonka pšchiběra, čžim bóle twoja pobožnosčž nutška woteběra? Ty wotšudž šch. Ššchescžijanške žiwjenje šo š wutrobom šešhubjuje, ššchescžijanška wučžba wšchudže šwoje prawo šhubjuje — a možy čžemnosčž pšchindu ke šnjejštwu. Šplah naštawa, šotryž šo njeda wjazy šwaricž wot Božeho Ducha, šotremuž šo lubi bjesbóžne wušchuje a wšcha njeprawda. To dyrbi teho šnješa w njebješach rošhnewacž. Šladajmy šo tehodla čžafša, na šotrymž čžze Bóh šjewicž šwój šud. Šnamjenja, šo šo tajki čžaf bliži, šu widžecž ša teho, šotryž je widžecž čžze. Duž čžzemny pokutu čžinicž, šhdyž Boži hněw čžujemy. Wly wěmy, šo hišchēže pokutu namašamy. Bóh drje nima žaneho špodobanja na šmjercži bjesbóžneho, ale šhdyž je jeho ščezepnosčž podarmo byla, dha wón potom šudži, šanicži a šastorcži. — Čžehodla čžecž wumrjecž, wy š ššchescžijanškeho luda? Čžehodla čžericž bješ rošoma do nješboža? O čžinicž pokutu! Wobrocžecž šo — ale doniž je hišchēže čžaf — doniž hišchēže pokutu namašacž, šhdyž šo Bóh hišchēže nad hrěšchnikom šmilicž móže a čžze. Šamjen.

Šnamjo kšchiža.

Šešufowy kšchiž a šchto je pod nim a na nim čžerpil, je nam derje šnate. Šchtož Bóh nam čžerpicž napoloži, tehodla tež kšchiž, našch kšchiž mjenujemy. Nješšny jón tak šwólniwje, kaž je jón Šešuf nješš, a prajmy: „Čžim wjetšchi kšchiž, čžim bliže k Bohu.“ Ššmierčž na kšchižu njebē jeno bološtna, ale tež hanibna, tola paš šo japošchtoljo hanibowali nješšu, šłowo wo kšchižu přědowacž. To bē wjele židam a póhanam błašnosčž, tak šo šo Šimeonowe šłowo dopjelni: „Wón budže poštajeny k šnamjenju, pšchecžiwu šotremuž šo rěčecž budže.“

Ššchescžijenjo mějachu wěšo kšchiž w čžecži, a šhdyž buchu pod romškim šhěžorami pšchescžěhani, wušwolicchu šebi kšchiž ša šnamjo, na šotrymž šo mješ šobu špóšnawachu. Šhdyž šo dwaj pokšchižowušchtaj, pšcheradžišchtaj šebi jenaške šmyšlenje, a dowěra šo mješ nimaj wobtwjerdži.

Pokšchižowanje je šo hacž šem šakhowało. Widžimny někocho do žyrkwje šastupicž, nimo Božej martry hičž atd. a šo pokšchižowacž, dha je nam š tym šnamjo date, šo čžłowjek wěšče ke katholickej žyrkwi pšchibšlucha, pšchetož tu je wušchuje, šebi kšchiž na čžolo, hubu a wutrobu ščžinicž. Tole štoje pokšchižowanje ma na ššijenicžkeho Boha dopomnicž, šotrehož ma ššchescžijan š hłowu (duchom), še rtom (šłowom) a š wutrobu (dušchu) čžescžicž.

Pošdžišcho, jako romški šhěžor žyrkej k štatnej žyrkwi pošběhny, tež kšchiž powšchittownje k čžecži pšchindže. Wón šo ša šnamjo ššchescžijanškeje wěry do žyrkwje, pšched hroby, na šwobodne měštna

štajesche, tež na šhěže bu šnamjenjenu, prajicž, šo w njej ššchescžijenjo bydla. Hišchēže pošdžišcho šo ke kšchižej tež Šbóžnik pšchicžini, a tajki kšchiž Božu martru abo kruzifix mjenujemy.

Š wjetšcha šu tež žyrkwje po kšchižu twarjene. Šhdyž šako šemšchi pšchindžesč, pohladaj wšchaf ša tym, hacž tež twoja žyrkej tak twarjena njeje, kaž bychu šo murje pšchi kromach wulkeho, na šemi ležazeho kšchiža pošběhowaše.

Wotolo žyrkwje paš husto pohrjebnišchēžo š wjele kšchižemi namašach. Wone šu kaž kšchiž na wěži k njebješam šo pošběhowaze ružy. Tam horje je žyrkej šemrjetym pucž pokafowala, a woni šu jón našupili w dowěre na teho, kiž je nam wšchēm prawdoščž dobył na kšchižu. J. K.

„ — a khudy kubla doštanje.“

Na tole šłowo š šhěrlušcha: „Šchtož Bohu wjetšchnemu šo poda“ šebi wěšče mały hólčžk Sullivan njemyšlesche, šhdyž bošy po hašach města New-York w Amerižy wotolo bēhašche. Šeho štarškej bēšchtaj tak šhudaš, šo šwojemu džěšču žantych šupni kupicž njemóžeschtaj. Mały Sullivan w šymje a lěče bošy do šchule šhodžesche, nošy jemu šacžekowušchtej a šrawješchtej a w šymje jeho husto tak bolešchtej, šo bēšchtej jeho wóčžy wulkej a prostej, šhdyž dyrbješče po šněšy bēžecž. Mały hólčžk bē jara šrudny a nješchžesche wěricž, šo moške tymle nješbožownym dnjam něhdy wješšesche dny šlědowacž.

Ale po lětach bu š maleho Sullivanka mlody Sullivan, kiž pilnje džělašche a pjenješy šaškuži. A šhdyž šo jemu derje džěšche a bē šebi něšchto wušbntkował, potom husto wobucže ša šhude maše džěčži kupi, kiž dyrbjachu tež bošy šhodžicž. Šako bu š mlodeho Sullivana pošdžišcho wulki a bohaty Sullivan, kupi wón šožde lěto wot šwojich wjele pjenješ ša pječž tyšaz džěčži čžopke šupnicžli a rošdari je na tajke, šotrymž w šymje nošy bolešchtej.

Tamny mały, šhudy, bošy bēhazy Sullivan je džěšča ameriškanski millionar a šenator Šjednocženych Štatom. A w dopomnjecžu na nušu šwojeho džěčžatštwu wón šožde lěto šwjedžent wuhotuje, pšchi šotrymž pječž tyšaz šhudyč džěčži šupnje a čžrije doštanu. Šotom wón šwoje dary ša m rošdžěluje a šo ša to štara, šo by wobucže njecžišchēžake.

To je rjany pšchilad ša to, tak bohaty a nahladny muž šwoju čžěmnu šašdženosčž nješapřewa. J. K.

Jendželska pobožnosčž.

Mašche „Šomhaj Bóh“ je we šwojim 5. čžišle šrótkke šłowo wo franžowškej pobožnosčži rěčžako, duž njech tež něšchto wo jendželskej pobožnosčži praji.

We 4. čžišle pomjenowaneho šopjena je šo wo šamžu Šrehorfu I. powjedako, šo je wotolo lěta 600 jenemu jendželškemu biskopej biblije pšchipóškał š poručžnosčžu, šo bychu šo pilnje čžitake a ludžo š nich wučžili. Pošdžišcho je šo tež biblija do jendželskeje rěče pšcheložika a roššchěrjaka, ale niž w pšchewulkej licžbje, dokelž bē droha. Šendželčženjo paš šu čži byli, šotšič šu pomhali šwojej a tež zušej bibliškej nušy šonž ščžinicž. A šchto je jich k temu pohnuło? Šhude džěčžo! To je šo takle měšo:

W jenym měštacžku jendželskeje provinžy Wales šetka methodiški přědar Charles hólčžku, šotraž šoždu njedželu pilnje do jeho Božich šlužbow pšchilhadžesche. Ššchecželnje šo jeje woprašcha, hacž jemu njemóže tekšt š pošlednjeho přědowanja prajicž. „Ně“, wona štrachocžiwje a še šyšhojtymaj wóčžkomaj wotmolwi,

„Wjedro bē tón ras taf hubjene, so tam dońcž njemóžach, hdžez žebī hewaf s biblije tekst čžitam a nawufnu.“ Prēdar sa tej wēzu dale flēdžo f žwojemu spodžiwaniu šhoni, so holcžo, dofelž w blifkofcži nifohō njejnaje, fiž by bibliju mēl, kóždy tydžen dwē hodžinje dalofo pšhes hory f pšhivufnym bēha, kotfiž maju bibliju we žwojej walfkej narēcži. Tam potom tón staw čžita, f kotrehož je tekst sańdženeje njedžele wfaty byl, a žebī jón f hłowy nawufnje.

Tele fprawne wufnacže prēdarja famoh, fa licžbu biblijom w mēfcze a wokolnofcži flēdžicž. Ta bē, kaž žo wupofafa, bohuzel jara žnadna, haj žamo fa pjenjesh njebē biblija w jich narēcži wjazy doftacž.

Prēdar Charles pucžowafche do wulfeho mēfta Londona, so by pomoz pytaf. Tu pšhīndže do towarštwā, fiž nabožne knižki (traftaty) wudawafche, a roftetaja f hnujazy mi flowami nufu wo biblije, f dohom tež wo dobru radu proftesche. Kož wot Božeho Duchā fapšhijaty towarštwowy pšhedžhda fawola: „Safožmy towarštwo tež fa biblije! Hdž pať fa Wales, čžehodla niž fa nafch žyly kraj a fa žyly žwēt?“ Tole flowo na plódnū femju padže. S njeho nafta 1804 wulke jendželste abo britifke biblifke towarštwo, kotrež nētko bibliju f wulfimi woporami we wjazy dnžli 400 rēcžach, tež w nafchej žerbfkej, wudawa.

S nahladnym nakladom a roščhērjenjom biblije žu žebī žendželčzenjo we žwēcže wulke mjeno fčžinili. Ale jendželste wulke mjeno a jendželsta pobožnofcž stej tola dwē jara wfchelafej wēžy.

W lēcze 1704 jedhū jendželsti lord (wžpofki knjes) f Wina do Barlina pucžowafche a dužy do nafcheho Budyšhina pšhīndže. Wón rēfafche baron f Wales a bē jendželsti póžlanž w Barlinje. Senu njedželu dopoldnja Šerbow f Michafškeje žyrtwje wote mšchi pšhīndž widžesche. Šaša wot žyrtwje hač f lawfkej wēži bē f kemšherjemi pšchepjelnjena a žo f nimi čžornjeshche, pšchetož tehdy mējeshche hiščcže kóždy Šerb a kóžda Šerbowka fa žwoju pšhīfklufchnošč a čžesčž, njedželu fe mšchi hičž. Žendželčan tajfi lud widžizy žo nad jehō žyrtwifkim fmyšlenjom a nad jehō narodnej drasče njemalo džiwafche. Wón žo pola mēščezanšeho archidiakona Praetoriuša fa Šerbami wobhonjeshche a dobru šhwalbu šhoni, tola pať tež tu fčžržbu, so maju mafo žerbfkich knihi (niž bibliju ani fpēwarifke). Lord duchownemu hnydom w jendželstej rēcži pižanu knižku: „Wo nufnocže wobftaranja dušche“ pšchepoda, so by žo na žerbfki pšcheložika. Pšcheloženje a čžifchčž wón žam fapfcaži, a knižki žo Šerbam darmo rošdawachu.

Tónle dar je fpomnjecža hódny, a póžlanžowe fmyšlenje móžemy šhwalicž. — Prjedy hač žo w Londonje biblifke towarštwo fafoži, mējachu tam hižom towarštwo fa wudawanje mjenšchich nabožnych knihi (traftatne towarštwo), kaž my žerbfke lutherfke knihowne towarštwo mamy. Roščhērjenje dobrnych pižmow mjes ludom a we wufraju je wēfcze pētna wēž, jeno je fchfoda, so Žendželčzenjo džehnfnišchi džēń, kaž budžemy dale widžecž, tež žyle hinafche wēžy we žwēcže roščhērjecž wjedža.

(Pšhichodnje dale.)

Wumjeńkať

abo

Hdžez ma wlohu, tam rofcze.

Šow jedañčžo fa lud,
po nēmfkim wobdžētane wot dra. Šfula.

(3. potracžowanje.)

Šodružnifa, fiž tudy pšchewywasche, Michaf proftesche, so dychbaf žebī nanajrucžifcho druhe bydlenje wobftaracž, dofelž čžyly

wón žam hiščcže tu nafhmu rad tudy do šhēže. — Wón tehodla tež wofolo pobēha, so by temu wbohemu mužej nēščto namafaf, hdžez njeby dróžšcho žedžik; a to tež žo jemu radži.

Šeho žona džehŋa ničžo wo ničžim nješhoni. Šakle na druhi džēń ji wón prajeshche: „Marja, w adventškim tydženju do naju šhēžki pocžehnjemoj; ja mam jo tudy žyte.“ Wona bēšche f tym fpokojom. — Wón da rucže fwoy wubēlicž, žyly šhēžu f nowa f wapnom (šalkom) wobmjetacž a fšechu f nowa wufryčž.

Šbndželu po prēnim advencže dawafche wón žwoje žudobje, žito, drjewo a taf dale horje nožhčž a wofhčž a pomhašche žam pilnje. S wjecžora wfa žwoju dobru žonu fa rufu, ftupi f njej do deležy a rjefny: „Šandrijo! Šēpšche je warjenje kafu f lubofcžu, dnžli formjenty wof fe fawifcžu. (Pšhifšl. Šalamonowe 15, 17.) Ša žwojeho stareho wobžedžehnfstwa radšcho wjazy widžecž njecham, hač žo wfchēdnje f hnēwom a haru pšchehrēšchicž. Ša čžy rad w pokoju wumrjecž. Ša wamaj wodawam, fchtož stai wbi namaj njeprawje čžinikoj, a prošču fa to wo wodacže, fchtož žmój mój wamaj njeprawje čžinikoj. Wóh dať, so by žo wamaj derje fchlo! — Mój wumjeńť, wfchēdny šhlēb, trjebataj mi jeno pola waju fa blidom dawacž; w mojej šhēži jón žadacž njemóžu. Mēfoho wobftoržicž, to žafoštnje njerad čžinju; tehodla radšcho hnydom praju: Ša wumjeńťa nježadam. Ale moju rolu dychbiš mi darmo wobdžētacž; to f prawom žadam, dofelž taf pižane stej.“ — Taf prajiwšchi šawda jemu rufu a Maršchi tež.

Šandrij žyly faštróžany stejeshche, a Maršcha horžo plafafche. Michaf žwoju žonu fažo fa rufu wfa a kručže pšhes dwór džēšche. Marja čžyšche hiščcže ras pošafacž, čžyšche žwoje stare wobžedžehnfstwo hiščcže ras wobhladacž. Wón pať ju fe žobu čžehnjeshche, prajizy: „Mlacžetka, fpomń na Šotowu žonu!“ Taf ju wjedžeshche do čžicheho domu, hdžez čžyšchtať žwój žwjatof žwjecžicž.

Šjaty staw.

Šahrodništwo pocžina pokue žiwjenja bheč.

Michafowe pšcheczahowanje bē wážny podawf fa žyly wješ. »Kóždy ma žwojeho kraholža«, a na maľu šhwilu bēšche tež Michaf teho a tamneho njepšcheczela mēl; pšchetož wón njebē lohfo mjelčaf, ale nēfotrehožkuli jehō hrēchow dla nafwaril. Mētko pať bē fšupy čžlowjel jehō f wótzowšeho kubla wufufaf. To žo nikomu w žykej wofadže nješpodobafche, to jemu ničto popšchecž njemóžeshche.

Na druhe ranje wježny šcholta f njemu pšhīndže. Taj mužaj, nimale jeneje staroby, bēšchtať pšchezo dobraj pšcheczelať bytoj. Šcholta prajeshche: „Michale, »jeneho fchto ma dla hola njepadnje«. Ša čžy čži tvoje polo žobu wobdžētacž, so f Šandrijom ničžo wjazy čžinicž mēčž njetrjebafch. Pšlacžicž mi fa to ničžo njesmējesh. Ženož mojej čželedži móžesh kóžde lēto nēščto dacž, so f wjazy lubofcžu do džēla džē. Hdžez žo 120 kóřzow hotowe fčžini, tam žo jich wóšomnacže tež hiščcže pšchewinje.“

Mafch stary wotmolwi: „Do teho rad fwolam. Ša čžy radšcho wot tvojeje lubofcže wotwišowacž, hač wot Šandrijoweho prawocžucža. Taf dolho hač mam f nim čžinicž, pšchefora tola kónž nima.“

Šcholta na to Šandrijeť prajicž da, so njetrjeba wjazy na Michafowe polo mžšlicž, so budže hjes njeho wobftarane.

Luby čžitarjo! »Kajfiž je forjeń, tajfi je wuforjeń.« Šandrij bu žafoštnje kfoftany. Šchtóž žo f nim šēńdže, rēcžeshche f nadowořakimi flowami. Šapocža-li wón wo woranju, dha rēfafche: Ty, fiž pšchezo taf pošdže worafch, budžesh taf wjele naworacž, so njebudžesh móž fawlócžicž. Pšhīndže-li wón na wufhwo, dha prajachu: Škola je wfchelafa; hdžez šhudoba stej, tam ničžo njerošcže, byrnjež tam najlēpšcheho žymjenja nafhyl. Šodótlan-li wón wjedro, dha žo jemu wotmolwi: Ša mlode wfchaf

móžemy tež ras krupobicze pschětracž; hdyž pał někocho na starý dny trjěchi, to je žakosč. Spomni-li wón na žně, dha bórny přisěšče: Haj, slě je, hdyž chzesch t wšchědnemu khlěbej rozku byž a sa nju potom naměwał a kufelzu namafsch. — Se kłowom: Handrij běšče wo wšy kaž pschěradženy a pschědaty.

Bohmurjenty, mjeršazy a mjelczazy bydasche wón domach. Zeho žonje pał běšče hiščeje wjele hórje; wona mužowu njeprawdu a hanibu kłubje čujesche dnyli wón.

Sinał šo wonkach mějesche na šahrodnistwje. Bórny běšchtaj taj staraj čłowjětaj do rjadu pschischłoj. Marja šo sa šwoje małe hospodářstwo starasche. Šwinjo, kofu a něotre hušy bě ji Michal rucze kupicž dnybjał. Hdyž běšče šwój stót šastarala dha kolesto šchwórczěsche, a kóžka, kiž bě tam wot podružnika powostala, bórčo bašnicžku bajesche. Michal pał w tym kucziku to a w tamnym něšto druhe činicz namafa. Wšyche teho šo wón wšchědnje w Božim kłowje wobhonjesche a čitafche šwojej Marji kóždy wječor něšto š Arndtowego „wěrneho kšesčizjanstwa“.

Sako mějesche nětko wšchitko sašo šwój čaš a šchit, a pokoj a džakownosč šobu stawasche, šobu wobjedowasche a šobu lehnyčž kšodžesche, běšče woběmaj žyle prawje. „Lěpje je lěpje!“ bě Michalowe pschischłowo, hdyž špominasche, kał běšče šo jemu šańdžene lěto šchło.

Lubosč jeho starých pschěczelow, kšudych kaž bohathych, pschěwodžesche jeho do kšěžki pschěde wšy. Sako přeni wulki kšěh padže — w nožy wot šoboty t njedželi — a wón rano wofěnzhy woczini, běšče šchěžka do wšy wumjetana a wumjěčena, kał šo mōžesche bjes šadžewka te mšchi hič. Wón njewjedžishe, šchto bě šo sa to starał.

Tola čim dale šyma pokracžowasche, čim wažnišcha bu kšěžka pschěde wšy. Nimale kóždy wječor t njemu něchtó pohladčž pschidže. Šublerjo jeho po tšoch a po šchtyrjoch wopytowachu. Šchtož š woprědka rěčachy, njebě nicžo druhe, hač šwarjenje na Handrijowu njelubosč. Haj, woni t Michalkej kšodžachy, šo bychu jemu wopofasali, kał wulke njespodobanje maju na Handrijowym šadžerženju. Kóždy jeho po šwojim waschny wochłowasche. Wšchelake powjěsče wo nim, wěrne a njewěrne, buchu wulidowane.

To běšče hač do hód. Druhi šwjaty džěn wječor běchu prawje bohacze šhromadženi, a bórny na šwoje stare rěče šapadžechy. Duž Michal š dobom poča: „Lubi pschěczeljo, mi džěnša na lubym šwjedženju hodow něšto prawje na wutrobje leži. Sa wot waš wšchitkich žadam, šo byščeje mi něšto šlubili a potom šwój šlub šwěru džerželi. Wšches wasche možy njeje. Chzecze mi šlubicž?“

„Haj, bješe wšcheho woneho“, wšchitzy wotmolwichu.

„Dha pošluchajče“, prajesche Michal. „Dženša na lubym šwjedženju hodow šawdajmy šebi kłowo na to, šo njechamy wjazy na Handrija šwaricž. Njenoschče mi wo nim žane powjěsče wjazy. Hdyž šo š nim šěidžecze, wostajče šo šchěžipatych kłowow; budžče jemu pschěczelnimi a špomožni, kaž šo kšesčizjanam šaleži.“

Zeho hoščo běchu na něšto žyle hinasche myšlili. — Wón pał jim t wutrobje rěčesche: „Dženša je narodny šwjedžen šašcheho lubeho šnješa a Šbóžnika. Na tym dnju je šo nam najwjěšcha lubosč dostała. A my šwojemu šnješej, kiž je pola naš hač do škónčenja šwěta, wěcze žaneho wjěšcheho wjěšela ščiničž njemōžemy, hač hdyž šebi tamny šlub šlubimy. Chzecze-li, dha šawdajče mi ruzy!“

Zedny po druhim jemu ruku poda.

„Marja“, džesche wón dale, „ty dnybisch mi pschěde wšchitkim nanajkrucžischo šlubicž!“ — Marja tež pschidže.

Alle hndom po rukufawdaczu běšče jim, kaž bychu nicžo wjazy rěčecž njewjedžili, a wšchitko mjelczesche. — Šloro pał buchu čim šjawnišchi a wutrobnišchi mjes šobu.

„Š tym dha, moje džěcži“, wša Michal sašo kłowo, „bychmy hotowi byli. Nětko pał mam wam hiščeje něšto powjedacž. Sa běch džěnša pola šnješa duchowneho a pschi škladnosčzi jemu prajach, šo mi luby Bóh w mojej šamocze telko lubych hošči wobradža. Wón šo mje woprašča: »Šchto dha to mjes šobu činicz?« Sa jemu šwěru wušnach, wo čim běšče šo š wjěšcha pschězo rěčalo. Wón š kłowu wjěšče: »Michale, to njeje prawje! Še-li šo wasch pschichodny šyn š njelubosčzu na waš pschěhrěšchit, dha jo wy nětko na nim činicz. Wšy dnybicz něšto lěpsche pschěd šo bracž, hdyž šče hromadže.« Sa čujach, šo mějesche prawo; a wón na mojim woblicžu widžesche, šo jo čujach. Sa šo woprašchach: Šnješ duchowny, šchto dha byščeje nam wy radžili? Wón wotmolwi: »Wostajče šebi něotre wječory, ale šhróble niž wjele; pschetož kóždy hospodač wječor do domu kšuschy. Duž čitajče mojedla najpriedy nowiny a šwětne podawki. Sa drugi čaš čyžu wam knihu šobu dacž, tu hromadže čitajče. Sa sa to šteju, šo waschi hoščo njewuwoštanu, doniž hotowi njebudžecze. Dofelž pał šo w našchim čašy wjele dušchnych wězow čiščězi, mōžu wam pošdžischo hiščeje druhe požčicž; a komuž je Bóh tón šnješ kufš šwětneho kłbka wobradžil, tón šnadž tež budže šam něotre kroschki na to wažicž, šo by w mēscze šchitowanu knižku kupil, šebi a druhim t powucženju a powjěšelenju.« — Tudy“, došonczi Michal šwoju rěč, „mam tu knihu, kotruž je mi šnješ duchowny šobu dač; a duž čzemy, jeli šo šo wam špodoaba, džěnša šapocžecž.“ — —

(Wšchichodnje dale.)

Wšchelake š bliska a š daloka.

* Hiščeje juntrócž na to dopomnimy, šo šo „Mišioniski pošol“ nětko pola šnješa Šsmolerja w Budyšchinje čiščězi. Hdyž šo licžba čitarjow pschěmeni, čyžlo šo to šnješej Šsmolerjej wšjewicž.

* Čžežke wojowanje na wječornej štronje je blisko. Wšchitke dowolenžy šy hač na dalsche šbēhnjene. Bóh špočž našchim šmužithy wojowarjam dobyče.

* Sako tyžěniške nabožne čitanje w macžérnej rěči ša našchich wojakow šorucžimy š nowa našche „Šomhaj Bóh“. Škasajče šebi jo pola šwojich šnješow duchownych a potom tylicze jo njedželu do kuverta a poščelcze jo won. Wšy mamy hižom wjele džaknych listow w rukomaj, kał šy šo našchi wojazy w tšělnych hrjebjach na tajkim natwarjazym čitanju pošylnili.

* Šhěžor kaž tež šalski kral šaj pschi škladnosčzi narodneho dnja kšěžorowego wulku licžbu kšostančy wobhnadžikoj.

„Šomhaj Bóh“ njeje jenož pola šnješow duchownych, ale je tež we wšchěch pschědawarňjach „Ššerb. Nowin“ na wšach a w Budyšchinje dostacž. Na šchtwórcžlěta placzi wón 40 pj., jenotliwe čžiška šo sa 4 pj. pschědawaju.

Šamolwity redaktor: J. Gólc. Ššoburedaktor: J. A. Kapleř.

Čžiščezč a nakladnik: M. Šmoleř.